

Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở vùng đồng bào dân tộc Khmer Tây Nam bộ

VŨ DƯƠNG CHÂU*

Tóm tắt: Cùng với Tây Bắc và Tây Nguyên, Tây Nam bộ là địa bàn có vị trí chiến lược quan trọng cả về chính trị, kinh tế, xã hội và quốc phòng, an ninh; là địa bàn có đông đồng bào dân tộc Khmer sinh sống. Thời gian qua, công tác tuyên truyền, vận động chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước ở vùng đồng bào dân tộc Khmer Tây Nam bộ của Mặt trận đã được triển khai thực hiện và đạt được kết quả tốt. Tuy nhiên, công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong vùng đồng bào dân tộc Khmer cũng đang nổi lên một số vấn đề đáng quan tâm.

Summary: Along with the Northwest and Central Highlands, the Southwest is an area with an important strategic position in terms of politic, economy, society and national defense and security. And this area is where many Khmer ethnic people live. Over the past few years, propaganda and mobilization of guidelines of the Party and policies of the State in Khmer ethnic group in Southwestern area of the Front have been implemented and achieved good results. However, propaganda and mobilization of the Vietnam Fatherland Front in Khmer ethnic group has been facing with some concerned issues.

Từ khóa: Công tác tuyên truyền, vận động, đồng bào dân tộc Khmer, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tây Nam bộ, Việt Nam.

Keywords: Propaganda, mobilization, Khmer ethnic group, the Vietnam Fatherland Front, Southwest, Vietnam.

Nhận bài: 25/3/2019; *Sửa chữa:* 28/3/2019; *Duyệt đăng:* 5/4/2019.

Vùng Tây Nam bộ (Đồng bằng sông Cửu Long) chiếm 12,1% diện tích cả nước; dân số hơn 17,3 triệu người, chiếm 19,8% dân số cả nước. Trong đó, đồng bào dân tộc Khmer có khoảng 1,2 triệu người (chiếm 6,93% dân số toàn vùng), tập trung nhiều ở các tỉnh: Sóc Trăng, Trà Vinh, Hậu Giang, An Giang, Vĩnh Long, Kiên Giang, Bạc Liêu, Cà Mau và thành phố Cần Thơ. Người Khmer hầu hết theo Phật giáo Nam tông. Vùng địa bàn sinh sống của đồng bào Khmer chủ yếu ở vùng sâu, vùng xa, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội còn nhiều khó khăn, đời sống phụ thuộc vào sản xuất nông nghiệp, phần đông trình độ học vấn còn thấp... Những năm qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương, chính

sách ưu tiên phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc Khmer như: Nghị quyết số 21 của Bộ Chính trị; Kết luận số 28 - KL/TW ngày 14/8/2013 của Bộ Chính trị và Chỉ thị số 19 -CT/TW ngày 10/1/2018 của Ban Bí thư "Về tăng cường công tác ở vùng đồng bào dân tộc Khmer trong tình hình mới",...

Về kinh tế, đời sống: Vùng dân tộc Khmer được đầu tư hàng trăm tỉ đồng để triển khai các hạng mục, công trình, hỗ trợ phát triển sản xuất, đào tạo cán bộ; đã xây dựng 90.000 nhà ở, hỗ trợ đất sản xuất, đất ở cho 30.025 hộ; hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi ngành nghề, giải quyết việc làm cho 18.609 lao động và 5.139 hộ. Đến nay, tỷ lệ hộ

* Trưởng Ban Dân tộc, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Nhân dịp mừng Chôl Chnăm Thmây - Tết cổ truyền của đồng bào Khmer, Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mật trần Tổ quốc Việt Nam Trần Thanh Mẫn thăm, chúc mừng Hội Đoàn kết sư sãi yêu nước tỉnh Sóc Trăng, tháng 4/2019.

ẢNH: HƯƠNG DIỆP

nghèo trong đồng bào dân tộc Khmer còn khoảng 25%, (mỗi năm giảm 3%). Về giáo dục, đào tạo: Tỷ lệ huy động trẻ em Khmer trong độ tuổi đến trường hiện đạt trên 90% (năm học 1991 - 1992 chỉ đạt 60%); việc dạy và học chữ dân tộc được quan tâm, toàn vùng có 34 trường phổ thông dân tộc nội trú; các tỉnh có đồng đồng bào Khmer sinh sống đều tổ chức dạy chữ Khmer tại các điểm chùa; hằng năm có khoảng 500 sinh viên Khmer được cử tuyển vào đại học, cao đẳng; toàn vùng hiện có trên 2.000 sinh viên Khmer. Về tôn giáo: Toàn vùng có 453 chùa và khoảng 10.000 vị sư sãi được tự do hoạt động tôn giáo, trùng tu xây dựng, sửa chữa cơ sở thờ tự, tổ chức các lễ hội, tín ngưỡng truyền thống; đã đề xuất đẩy nhanh tiến độ triển khai xây dựng, khánh thành giai đoạn 1 Học viện Phật giáo Nam tông Khmer ở thành phố Cần Thơ,...

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện chính sách phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc Khmer vẫn còn những hạn chế, như: Tình trạng phân hóa giàu nghèo giữa thành thị và nông thôn ngày càng cách xa, tỷ lệ hộ Khmer nghèo vẫn ở mức cao (25%); hiện toàn vùng còn đến 135 xã đặc biệt khó khăn và 162 ấp đặc biệt khó

khăn thuộc xã khu vực II, phần lớn là vùng dân tộc Khmer. Mật bằng dân trí trong vùng Khmer thấp so với mức bình quân trong khu vực; tỷ lệ mù chữ gần 40%, tỷ lệ học sinh bỏ học cao; mạng lưới trường lớp còn nhiều bất cập, thiếu sách giáo khoa và giáo viên dạy song ngữ. Thực trạng kinh tế - xã hội kém phát triển, hiện tượng tái nghèo, thiếu đất sản xuất, thiếu việc làm ổn định, cùng những vấn đề bức xúc về an sinh xã hội, giáo dục, y tế,... trong vùng dân tộc Khmer còn tiếp diễn. Đây chính là đặc điểm, những yếu tố tiềm ẩn bất ổn về chính trị - xã hội mà các thế lực thù địch, phản động triệt để lợi dụng, nhằm khai thác chống phá Đảng, Nhà nước về vấn đề dân chủ, nhân quyền, tuyên truyền, kích động đấu tranh đòi "ly khai, tự trị", làm cho tình hình an ninh, trật tự vùng dân tộc Khmer có những thời điểm diễn biến phức tạp. Gần đây, ở một số nơi đã xảy ra các vụ tập trung đông người, gây rối theo sự chỉ đạo kích động của phần tử phản động Khmer Campuchia Króm (KKK) bên ngoài. Tình hình trên cho thấy, công tác tuyên truyền, vận động gắn với phát triển kinh tế - xã hội và đảm bảo an ninh, trật tự vùng dân tộc Khmer là một trong những yếu tố then chốt để phát triển vùng chiến lược Tây Nam bộ.

Thực trạng công tác tuyên truyền, vận động

Trong những năm qua, công tác dân vận nói chung, công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp ở vùng đồng bào Khmer Tây Nam bộ nói riêng đã có sự chuyển biến tích cực trên nhiều mặt. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên đã thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền, vận động; xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Mặt trận, các đoàn thể là người Khmer, phát huy vai trò người có uy tín trong công tác tuyên truyền, vận động đồng bào dân tộc Khmer.

Về nội dung tuyên truyền, vận động: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp phối hợp với các tổ chức thành viên đã chủ động, tích cực vận động các tầng lớp nhân dân, các vị chức sắc, chức việc, các tổ chức tôn giáo, cá nhân tiêu biểu trong đồng bào các dân tộc, phát huy vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động do Mặt trận phát động như: “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”; tham gia đóng góp quỹ “Vì người nghèo” và các chương trình an sinh xã hội; tham gia đảm bảo trật tự an toàn giao thông; bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu; thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm; tuyên truyền về Luật Tín ngưỡng, tôn giáo; lịch sử vùng đất Nam bộ; kết quả thực hiện chính sách tôn giáo, dân tộc trên địa bàn tỉnh; tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện tốt các tiêu chí xây dựng nông thôn mới; các quy định, quy ước, hương ước ở khóm, ấp, thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, xóa bỏ hủ tục lạc hậu, giữ gìn các phong tục tập quán, văn hóa cổ truyền của các dân tộc, thông tin thời sự trong nước và thế giới,... Từ đó, nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, kịp thời ngăn ngừa những phần tử lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần ổn định tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh...

Hoạt động thăm viếng, tặng quà nhân dịp lễ, tết của đồng bào dân tộc được quan tâm. Hàng năm, nhân dịp tết Chôl Chnăm Thmây và lễ Đol ta của đồng bào dân tộc Khmer, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các tỉnh, thành phố tham mưu với các Tỉnh ủy, Thành ủy tổ chức các đoàn đại biểu lãnh đạo Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đến thăm, tặng quà các chùa Phật giáo Nam tông Khmer, Hội Đoàn kết sư sãi yêu nước và Trường Trung học Phổ thông Dân tộc Nội trú; thăm các gia đình chính sách tiêu biểu và người có uy tín dân tộc Khmer; tổ chức họp mặt và tặng quà cho cán bộ, công chức, viên chức, chiến sĩ lực lượng vũ trang cấp tỉnh và cán bộ làm

công tác Mặt trận các cấp là người dân tộc Khmer, sư trụ trì và Trưởng ban quản trị các chùa Phật giáo Nam tông Khmer ở các tỉnh, thành phố.

Về hình thức tuyên truyền, vận động: Đa dạng hóa các hình thức phổ biến, tuyên truyền, kết hợp các hình thức tuyên truyền thông qua báo chí, phát thanh, truyền hình, trang website của Mặt trận Tổ quốc các tỉnh, thành với việc trang bị tài liệu, tờ rơi, đối thông tin lưu động, các hoạt động văn hóa, thể thao, các hội thi, đối thoại tiếp xúc của cán bộ Mặt trận Tổ quốc với đồng bào... Đặc biệt, coi trọng hình thức tuyên truyền miệng thông qua đội ngũ người có uy tín, tiêu biểu và các vị Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp là người dân tộc Khmer, thông qua “Ngày hội Đại đoàn kết dân tộc ở khu dân cư” dịp 18/11 hàng năm và tổ chức Ngày hội “Văn hóa - Thể thao đồng bào dân tộc Khmer” hàng năm với các nội dung phong phú như: Liên hoan nghệ thuật quần chúng đồng bào Khmer; Hội thi triển lãm với chủ đề “Đồng bào dân tộc Khmer chung sức bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc và xây dựng nông thôn mới”; triển lãm, giới thiệu sách về văn hóa dân tộc Khmer; đua ghe tam bản (nam, nữ), đẩy gậy nam, nữ; bóng đá, bóng chuyền; hội thi ẩm thực đồng bào Khmer với chủ đề “Món ngon ngày Tết”, góp phần gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa tốt đẹp như tiếng nói, chữ viết, trang phục, lễ hội truyền thống, các di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh, kiến trúc, công cụ sản xuất, tôn giáo, tín ngưỡng, phong tục tập quán, văn hóa, nghệ thuật của đồng bào dân tộc Khmer.

Thông qua công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận đã góp phần giúp đồng bào dân tộc Khmer luôn tin tưởng và tích cực thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, của địa phương. Cùng với nhân dân các dân tộc khác, đồng bào Khmer Tây Nam bộ hăng hái chuyển dịch cơ cấu kinh tế, xây dựng nông thôn mới. Đặc biệt, đồng bào Khmer luôn tích cực tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể, giám sát cán bộ, đảng viên. Đồng bào ngày càng ý thức hơn về quyền làm chủ của mình, tham gia thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở. Tinh thần cảnh giác, đấu tranh chống các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, các phần tử xấu ngày càng nâng lên.

Bên cạnh những kết quả đạt được, trong thực tế công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận ở vùng đồng bào dân tộc Khmer còn những hạn chế và bị tác động, ảnh hưởng của các nguyên nhân khách quan như: Đời sống của đồng bào còn nhiều khó khăn; trình độ giác ngộ về chính trị và trình độ dân trí của đồng bào Khmer chưa có chuyển biến rõ nét; chuyển dịch cơ cấu kinh tế còn chậm; việc áp dụng kỹ thuật vào sản xuất và đời sống còn rất hạn chế; tỷ lệ hộ nghèo còn cao; tệ nạn xã hội, tiêu cực, tập tục lạc hậu vẫn còn tồn tại ở nhiều nơi. Việc tranh chấp đất đai, khiếu kiện đông người vẫn còn phức tạp, có lúc diễn ra gay gắt... một số tổ chức

đảng, chính quyền ở Tây Nam bộ chưa coi trọng công tác vận động đồng bào Khmer; nhận thức, trách nhiệm, việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền, vận động đồng bào Khmer chưa cao; chưa chặt chẽ, thiếu đồng bộ; việc nắm bắt thông tin, xử lý các vấn đề đặt ra trong đồng bào Khmer có lúc chưa kịp thời, chưa thỏa đáng. Việc đổi mới nội dung và hình thức tuyên truyền, vận động đồng bào dân tộc Khmer ở một số đảng bộ, chính quyền, Mặt trận còn chậm, chưa đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước,... Bên cạnh đó, các thế lực thù địch đang ra sức chống phá cách mạng, gây chia rẽ, mất đoàn kết nội bộ; một bộ phận đồng bào còn mang nặng tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào chính sách của Đảng, Nhà nước, địa phương; xuất phát từ đặc điểm mang tính đặc thù của đồng bào dân tộc Khmer về điều kiện sinh sống; phong tục tập quán cũ, lạc hậu...

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động

Một là, đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền bằng nhiều hình thức để các cấp ủy đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên, hội viên, đoàn viên của các tổ chức thành viên, các chức sắc tôn giáo, doanh nhân, người Việt Nam định cư ở nước ngoài... có thông tin về thực trạng tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội vùng đồng bào dân tộc Khmer và các chính sách của Đảng, Nhà nước ở vùng đồng bào dân tộc Khmer, nhằm nâng cao nhận thức, thấy được sự cấp thiết, ý nghĩa và tạo sự đồng thuận của toàn xã hội trong công tác tuyên truyền, vận động đồng bào dân tộc Khmer trong tình hình mới.

Hai là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc, ý thức công dân Việt Nam trong đồng bào dân tộc Khmer Tây Nam bộ. Các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể cần tăng cường hơn nữa công tác tuyên truyền về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với đồng bào Khmer, nhất là giáo dục ý thức bảo vệ an ninh Tổ quốc, cảnh giác với các âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng làm cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên các đoàn thể, sư, sãi và đồng bào Khmer nhận rõ những thành tựu kinh tế - xã hội của địa phương trong thời gian qua, trong đó có vùng đồng bào dân tộc Khmer, về các quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với đồng bào dân tộc, tạo sự thống nhất về nhận thức tư tưởng, tin tưởng vào Đảng, Nhà nước. Phát huy truyền thống đoàn kết các dân tộc, ý thức tự lực tự cường, đề cao tinh thần cảnh giác cách mạng, chủ động đấu tranh chống lại các luận điệu xuyên tạc, kích động, gây chia rẽ nội bộ của bọn phản động và các thế lực thù địch.

Ba là, phát huy vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc Khmer Tây Nam bộ trong công tác tuyên truyền,

vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp và các tổ chức thành viên tiếp tục tham mưu cho cấp ủy Đảng, chính quyền tổ chức triển khai thực hiện nghiêm Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg về chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số và Nghị định số 05/2011/NĐ-CP về công tác dân tộc của Chính phủ. Có kế hoạch phân công nhiệm vụ, bố trí công việc cho người có uy tín tham gia các hoạt động của Mặt trận, đoàn thể; tăng cường các hình thức gặp gỡ, đối thoại, phổ biến cho người uy tín nắm được chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt là những vấn đề liên quan đến dân tộc, tôn giáo về phòng, chống tội phạm,... Đặc biệt chú ý đến việc bảo vệ người có uy tín và gia đình họ, không để kẻ địch, phần tử xấu tác động, lợi dụng, mua chuộc, lôi kéo, đe dọa, vô hiệu hóa họ. Đối với người nhất thời có việc làm tiêu cực phải gần gũi đối thoại, kiên trì vận động, phát huy mặt tích cực để hạn chế mặt tiêu cực; tránh định kiến, ứng xử thô bạo, gây bức xúc, dẫn đến nghi ngờ, xa lánh, đối lập họ với Đảng, chính quyền và Mặt trận.

Bốn là, phát huy vai trò tự quản của đồng bào dân tộc Khmer tham gia tích cực trong Ngày hội "Văn hóa - Thể thao đồng bào dân tộc Khmer", trong các hoạt động của tết Chôl Chnăm Thmây và lễ Đol ta hàng năm. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động để đồng bào dân tộc Khmer tự ý thức giữ gìn, phát triển, bảo tồn văn hóa truyền thống của dân tộc mình gắn kết với mở rộng giao lưu với các dân tộc khác, tiếp thu có chọn lọc cái hay, cái tiến bộ trong văn hóa của các dân tộc khác.

Năm là, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp và các tổ chức thành viên tăng cường công tác giám sát việc thực hiện các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước liên quan đến vùng đồng bào dân tộc Khmer, tăng cường giám sát việc thực hiện các chính sách về kinh tế, văn hóa, giáo dục; việc quản lý, điều phối cơ sở vật chất của các thiết chế văn hóa vùng đồng bào dân tộc Khmer. Kiến nghị, tham gia sửa đổi, bổ sung những nội dung chưa phù hợp với thực tiễn đối với các chính sách ở vùng đồng bào dân tộc Khmer.

Sáu là, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp và các tổ chức thành viên tăng cường phối hợp lồng ghép việc thực hiện các chương trình, dự án, đề án về kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, cải thiện môi trường sống, xóa bỏ những phong tục tập quán lạc hậu, thực hiện quy ước và xây dựng đời sống văn hóa mới ở cộng đồng dân cư vùng đồng bào dân tộc Khmer của chính quyền với việc thực hiện cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh". Kịp thời tuyên truyền, biểu dương, phổ biến kinh nghiệm, có chính sách khen thưởng, động viên xứng đáng các tập thể, cá nhân có những đóng góp, thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở vùng đồng bào dân tộc Khmer. ❖